

Mineralenbalans vleesvarkens op brijvoer niet sluitend

Maikel Timmerman en Mart Smolders

De mineralenbalansen van vleesvarkens op brijvoer bleken in een proef een fosfaatoverschot en een stikstofsaldo op te leveren. Bij fosfaat blijkt dus nog sprake te zijn van een MINAS-gat, ondanks het gebruiken van de nieuwe normen voor fosfaatvastlegging in varkens.

Proefopzet

In een proef op Praktijkcentrum Sterksel is nagegaan of de mineralenbalans van vleesvarkens sluitend is. Van vier afdelingen met elk 144 vleesvarkensplaatsen zijn gedurende een zomer- en winterperiode de in- en uitgaande mineralenstromen bijgehouden. In elke afdeling werd een ander rantsoen gevoerd:

- standaard droogvoer (DV)
- brijvoerrantsoen zonder bijproducten (Brij: DV)
- brijvoerrantsoen met tarwezetmeel, aardappelstoomschillen en kaaswei (Brij: TWZ, AS, Wei)
- brijvoerrantsoen met tarwezetmeel, aardappelstoomschillen, kaaswei en biergist (Brij: TWZ, AS, Wei, BG)

Van elke afdeling is bijgehouden hoeveel (kern)voer en bijproducten gevoerd zijn en zijn er voermonsters genomen die zijn geanalyseerd door twee Sterlab-erkende laboratoria.

De fosfaat- en stikstofvastlegging in de vleesvarkens is berekend op grond van de nieuwe forfaitaire normen uit de Tabellenbrochure 2004. Gedurende het onderzoek is de geproduceerde mest per afdeling bepaald, bemonsterd en geanalyseerd op de gehalten aan fosfaat en stikstof.

Mineralenbalansen

Er zijn mineralenbalansen opgesteld op basis van de opgave door de voerleveranciers en op basis van de gemiddelde voeranalyses door de twee laboratoria. In tabel 1 staan de mineralenoverschotten over de twee ronden van de vier afdelingen.

Uit tabel 1 blijkt dat bij de fosfaatbalans alleen voor de droogvoerafdeling op basis van de opgave door de voerleverancier sprake was van een saldo. Er hoeft dus geen fosfaatheffing betaald te worden. In al de andere gevallen was er sprake van een overschot dat betekent dat er een fosfaatheffing betaald moet worden. De meest waarschijnlijke oorzaak van het overschot is dat de varkens op brijvoer meer fosfaat hebben vastgelegd in het lichaam/botten dan waar de normen vanuit gaan.

Bij de stikstofbalans was er altijd sprake van een opbouw van saldo. Er hoeft dus geen stikstofheffing betaald te worden. Dit wordt mogelijk veroorzaakt doordat alle afdelingen waren uitgerust met het IC-V rioleringsysteem wat de emissie van ammoniak (NH₃) uit de stallen vermindert en dus de gasvormige stikstofverliezen.

Tabel 1 Mineralenoverschotten over twee ronden van vier vleesvarkensafdelingen met elk een eigen rantsoen

Rantsoen	Fosfaatoverschot		Stikstofoverschot	
	opgave	labs	opgave	labs
DV	-2,1%	1,3%	-7,7%	-7,4%
Brij: DV	4,9%	6,9%	-9,0%	-9,7%
Brij: TWZ, AS, Wei	10,2%	9,7%	-3,2%	-2,8%
Brij: TWZ: AS, Wei, BG	9,9%	6,7%	-3,4%	-4,6%